

คู่มือการปฏิบัติงาน กลุ่มงานประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนา
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

นางสาวลภัสรดา คำมา
ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
MISS LAPUSRADA KHAMMA
Khaun๑๐๗๑๐๗@gmail.com

๐๖๒๐๔๐๕๓๗๐

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้ มีรายละเอียดของกระบวนการ และการปฏิบัติงานส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผล การจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ โดยมี บทบาท ภารกิจ ที่สำคัญ คือ ปฏิบัติหน้าที่กลุ่มงานประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา โดยศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบ งานประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จึงได้ จัดทำเอกสารคู่มือ การปฏิบัติงานฉบับนี้ขึ้นเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนา ระบบการปฏิบัติงาน เพื่อยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานการปฏิบัติงาน

ขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ดำเนินการจัดทำคู่มือ การปฏิบัติงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ไว้ ณ โอกาสนี้

ลภัสรดา คำมา

กลุ่มงานประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	๑
งานที่รับผิดชอบ	๒
คู่มือแนวปฏิบัติการดำเนินงานสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓	๔
หนังสืออ้างอิง	
คณะทำงาน	

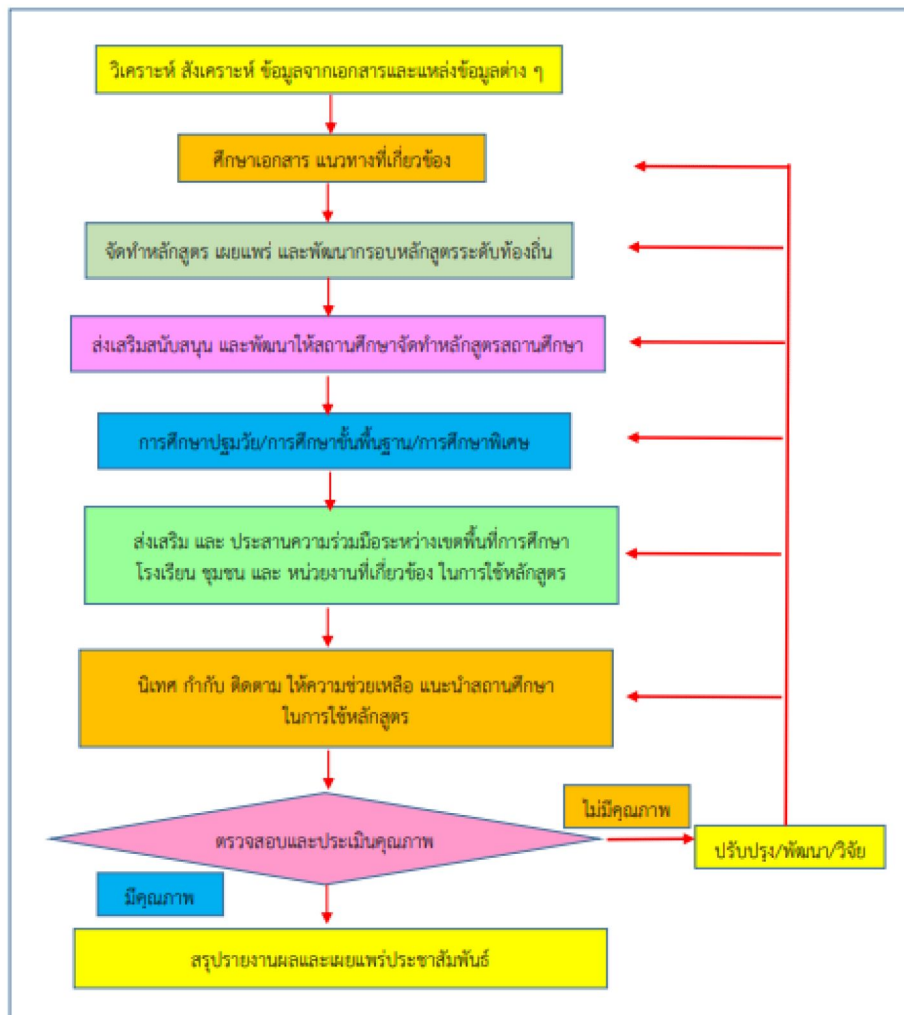
๑.งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

- ๑) ศึกษานโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งวิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางในการจัดการศึกษาปฐมวัย
- ๒) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ ทั้ง ในและต่างประเทศ
- ๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีความพร้อมในการจัดการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ ในรูปแบบที่เหมาะสมกับศักยภาพของสถานศึกษา ดังนี้
 - ๓.๑ พัฒนาครูผู้บริหาร ให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถจัดการศึกษาปฐมวัย และดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนา หลักสูตรได้
 - ๓.๒ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
- ๔) นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และให้ความช่วยเหลือสถานศึกษาในด้าน การพัฒนาหลักสูตร อย่างต่อเนื่อง
- ๕) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ที่จัดการศึกษาปฐมวัย เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

๒. Flow Chart การปฏิบัติงาน

๒.๑ พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

๓.งานที่รับผิดชอบ

งานประจำ (Function based)

๓.๑ ปฏิบัติหน้าที่แทนหัวหน้ากลุ่มงาน กรณีหัวหน้ากลุ่มงานไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

๓.๒ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

๓.๒.๑ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่างๆ อาทิ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ทิศทางการพัฒนาการศึกษาปฐมวัย รวมทั้งศึกษาสภาพปัญหาบริบททางสังคมและความต้องการของท้องถิ่นชุมชน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

๓.๒.๒ ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๓.๒.๓ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วมและนำไปใช้จับ

ประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกด้านอย่างสมดุล

๓.๒.๔ ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและชุมชน อย่างสม่ำเสมอ เพื่อร่วมมือช่วยเหลือกันในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๓.๒.๕ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษาปฐมวัย เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมการศาสนา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น

๓.๒.๖ นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อให้เกิดการปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ให้มีคุณภาพ

๓.๒.๗ ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพหลักสูตร

๓.๒.๘ สรุปรายงานและเผยแพร่ผลการใช้/การพัฒนาหลักสูตร

๓.๓ งานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย

๓.๓.๑ ศึกษา ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและเผยแพร่แก่ผู้เกี่ยวข้อง

๓.๓.๒ ส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้เหมาะสมกับท้องถิ่น

๓.๓.๓ เป็นวิทยากรหรือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

๓.๓.๔ ศึกษา ค้นคว้า แนวคิด แนวปฏิบัติใหม่ๆเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาปฐมวัย

๓.๓.๕ ผลิตเผยแพร่เอกสารทางวิชาการคู่มือแนวการสอนหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ในระดับการศึกษาปฐมวัย

๓.๓.๖ วางแผนปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้ในระดับการศึกษาปฐมวัยร่วมกับสถานศึกษา

๓.๓.๗ เป็นวิทยากรหรือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ในระดับการศึกษาปฐมวัย

๓.๓.๘ วางแผนนิเทศกำหนดปฏิทินการนิเทศและดำเนินการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาปฐมวัย

๓.๓.๙ งานข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับปฐมวัย

๓.๓.๑๐ งานวิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ในระดับการศึกษาปฐมวัย

๓.๓.๑๑ การผลิตและการจัดหาหรือพัฒนาสื่อการเรียนการสอนด้านปฐมวัย

๓.๔ งานพัฒนาโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและเครือข่าย

๓.๕ งานพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ

๓.๖ ช่วยงานการศึกษาพิเศษ และงานพัฒนาโรงเรียนการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วม

งานนโยบาย (Agenda)

๓.๗ การจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา ระดับปฐมวัย

๓.๘ งานพัฒนาโรงเรียนบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยประเทศไทย ระดับปฐมวัย

งานนิเทศเชิงพื้นที่ (Area based)

๓.๙ การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนดงขุย

จำนวน ๑๓ โรงเรียน ดังนี้

๑. โรงเรียนบ้าน กม.๒๘

๓. โรงเรียนบ้านบึงคล้า

๕. โรงเรียนบ้านเขาน้อย

๗. โรงเรียนบ้านดงขุยใต้

๒. โรงเรียนบ้านโป่งนกแก้ว

๔. โรงเรียนบ้านหนองระมาน

๖. โรงเรียนบ้านเขาสัก

๘. โรงเรียนบ้านกล้วย

๙. โรงเรียนบ้านเขาชะงอก

๑๐. โรงเรียนบ้านวังรอก

๑๑. โรงเรียนบ้านดงขุย

๑๒. โรงเรียนบ้านหนองกลอย

๑๓. โรงเรียนบ้านเขาคนทา

งานอื่นๆที่ได้รับมอบหมาย (Another)

๓.๑๐ ปฏิบัติงานแทนนายบวร บำเรอวงษ์ กรณีไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

๓.๑๑ ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

คู่มือแนวปฏิบัติการดำเนินงานสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓

ของ นางสาวลภัสสรดา คำมา ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑

วัตถุประสงค์

๑. คู่มือนี้จัดทำขึ้นสำหรับสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางดำเนินงานเพื่อสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ตามกรอบมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน เด็กปฐมวัยมีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินการพัฒนาเด็กปฐมวัย

๒. คู่มือนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบการดำเนินงานสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓ เพื่อให้พัฒนาการเด็กปฐมวัย เกิดความเหมาะสมเป็นไปตามวัย และมีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

ขอบเขตของงาน

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ จำนวน ๑๓๑ แห่ง

คำจำกัดความ

การประเมินพัฒนาการเด็กเล็ก หมายถึง กระบวนการศึกษาข้อมูลคุณลักษณะหรือความสามารถในด้านต่าง ๆ ของเด็กเล็ก ในแต่ละช่วงวัยโดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปผลเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติของพัฒนาการเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีนโยบายให้มีการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง โดยจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และจัดทำกรอบการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ใช้เป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินการเพื่อการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพต่อการพัฒนาคุณภาพพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไปใช้ในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาเด็กปฐมวัย ของสถานศึกษาและสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๒. จัดให้มีการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ดังนี้

๒.๑ กำหนดให้สถานศึกษาบันทึกผลการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ตามแบบประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินการและรับผิดชอบร่วมกัน

๒.๒ จัดทำคู่มือแบบสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ที่สอดคล้องกับ แบบประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสะท้อนให้เห็นถึงผลการพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓ และมีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาระดับที่สูงขึ้น ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑

๒.๓ ดำเนินการแจ้งสถานศึกษา เรื่องสรุปรายงานผลการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓ และให้รายงานผล กลับมายังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑

๒.๔ ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการรายงานผลการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ของสถานศึกษา ด้วยวิธีการที่เหมาะสม

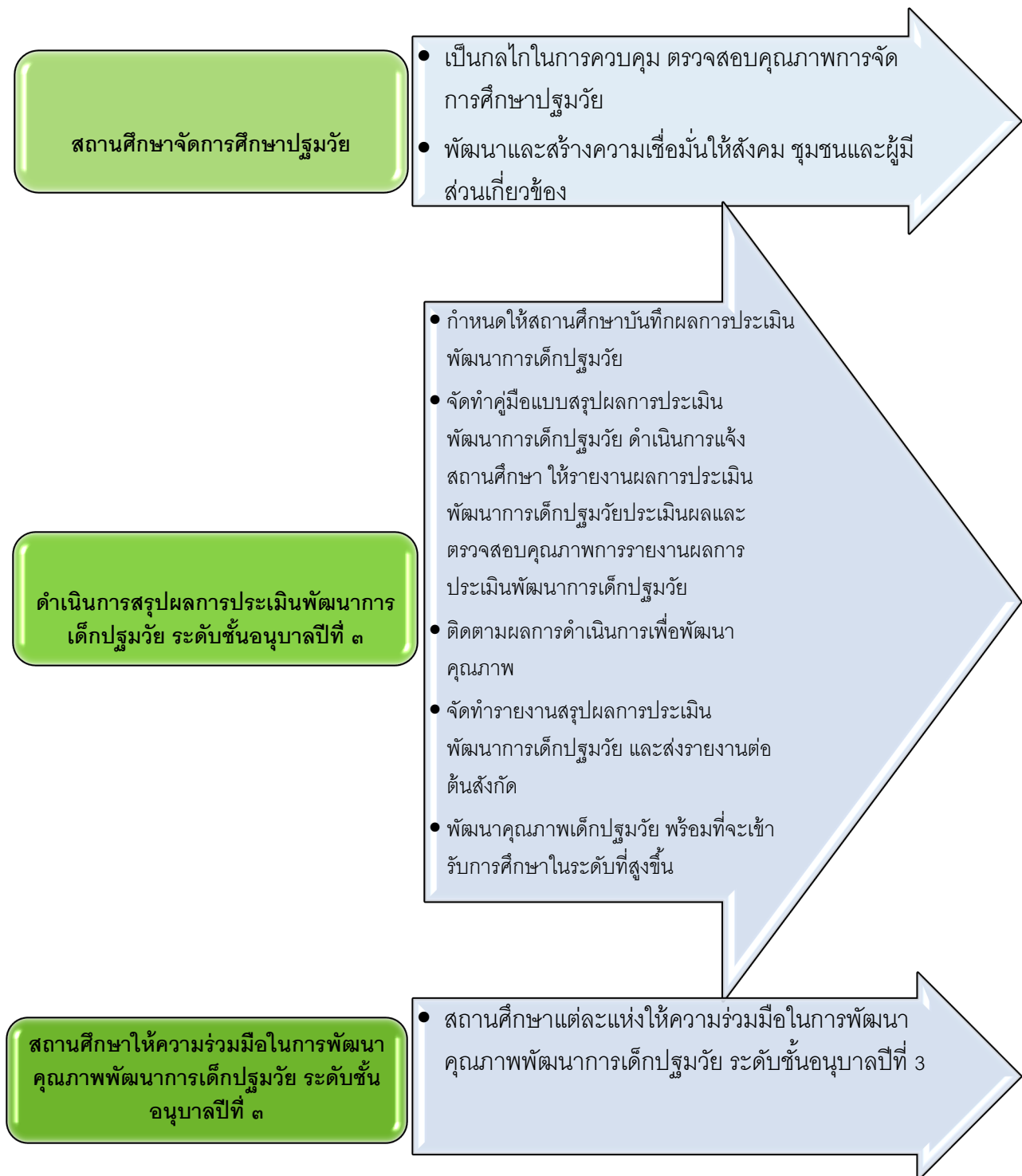
๒.๕ ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพ พัฒนาการเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ในแต่ละด้าน ของสถานศึกษาให้มีคุณภาพและนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

๒.๖ จัดทำรายงานสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ และจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นประจำทุกปี

๒.๗ พัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย โดยพิจารณาจากรายงานสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เด็กปฐมวัย มีพัฒนาการที่มีคุณภาพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๓. สถานศึกษาแต่ละแห่งให้ความร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑ ในการจัดทำสรุปรายงานผลการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพพัฒนาการเด็กปฐมวัย และมีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาระดับที่สูงขึ้น ตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา

แผนภูมิแนวปฏิบัติการดำเนินงานสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓

๘. เอกสาร/หลักฐานอ้างอิง

- ๑) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๒) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐)และที่ แก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติม
- ๓) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

